

legjobb erőben és egészségben munkálkodik könyvén, melynek harmadik kötete ilyenformán nemsokára meg fog jelenhetni.

A Petőfi-szobor talapzatát már az idén fel fogják állítani, minthogy az üledésre a talapzatnak évekig van szüksége. Ybl Miklós a szoborbizottság nevében már benyújtotta a fővárosnak a tervet, a megbírást s engedélyezést végezték.

Az aradi vértanúk emlékszóbra nagyon lassan mozog a megvalósuláshoz. A Huszár által készített és sokat dícsért szobor felállítását az akadályozza, hogy a 100,000 frtnyi költségből hiányzik még 30,000 frt. Most az «Arad és Vidéke» azt indítványozza, hogy a hiányzó összeg fedezésére tizkrajzolás gyűjtés indíttassék. Aradon egyelőre a végből alakult bizottság, hogy a kivégzés helyét is illendőbben megjelöljék. E bizottság következő felhívást bocsátott ki.

«A magyar nemzet tizenhárom vértanujának kivégzési helyét méltóan megörökíteni a hazafias kegyelet egyik magasztos kötelessége. A gyászos terület egy mélyedéséből alig tűnik szembe az a szelvény kis kőoszlop, mely hivatva van hirdetni az utókornak a világ legfényesebb erényét: a hazaszeretetet. Kiemelni azért e követ a gyakori árvíz veszélyéből s a nyár kórói közül, — reá helyezni azt egy szakértői terv alapján elkészítendő szilárd magaslatra s körülövezni csinos vasráccozattal. — ez czélja, az Aradváros ifjúságából megalakult hetes bizottságnak. Lelkesült erővel kezdünk munkánkhöz, melynek folytatása s elvégezhetése iránt hazafias bizalommal fordulunk minden emberhez, kinek szívében édes magyar hazánk iránt szeretet s buzgalom hevül. Rakjuk össze filléreinket, — hogy még ideig határolhatók munkánkat befejezhesük s a nemzet egyik oltárát felépíthessük.»

A tömösi honvédelmek. Az emlékkő, melyet a magyar mérnök- és építész-egyesület a tömösi szorosban állít, elkészült, és már rendeltetési helyére is elküldték. Az emlékkő hossza 5 méter, szélessége 2-5 méter, tömör budai rákoshelyi mészkőből; renaissance stílusban alakított portikust ábrázol, mely a következő feliratot viseli: „1849-ben a haza védelmében itt elvérzettnek, a magyar mérnökök és építésszek egyesülete 1879.” A mű igen sikerült s készítője Hofhauser Antal budapesti építésznek dícséretére válik.

Fiuméből Budapestre. A fiumei dalárda augusztus 13-án érkezik Budapestre, hogy viszozza a budai dalárda pünkösdi látogatását. Különös, ha igaz, hogy a fiumeiek nem egyenes uton, hanem kerülővel akarnak jönni. Az egyenes út ugyanis Horvátországon vinne keresztül, a hol attól tartanak, hogy megkövezik őket. A fiumeiek tehát a déli vaspálya társasághoz folyamodtak külön vonatért, mely azt meg is ígérte.

Az országos nőparkiállításra már nagyban folynak a készülődések a redout helyiségeiben. Most az állványokat rendezik és kárpitozzák, s pár nap múlva a végrehajtó bizottság Zirzen Janka vezetésével, hozzá lát a tárgyak kicsomagolásához és elrendezéséhez. Eddig 2000 kiállító negyvenezernél több tárgyat jelentett be, de mivel a vidéki bizottságok a felküldendő tárgyakat előbb otthon állították ki, sokan a helyi kiállítások által nyertek ösztönt a részvételre s a kiállítási iroda még mindig számos bejelentést kap, melyek közül azonban csak az érdemesebbeket fogadja el. A kiállítás augusztus 14-én nyílik meg nagy ünnepélyességgel. A kiállítási név- és tárgymutatót, mely terjedelmére nézve a tizivet meghaladja már, sajtó alá adták s úgy rendezték be, hogy a jelentékenyebb nőipariszkolák és képezdek szervezetét és tantervét is röviden megismerteti s ezenkívül a kiállítási tárgyak minőségét a lehetőséghez képest részletesen felsorolja.

Uj fürdő a fővárosban. A városligeti artézi kut forrásának ideiglenes fölhasználására a Nádorszigeten állítottak fürdő-épületet, melyet szombaton készültek átadni a használatra. A sziget kellemes, árnyas hely a tó közepén s elég terjedelemmel bír arra nézve, hogy nagyobb fürdőintézet számára is alkalmas hely legyen.

Az ó-budai amfiteatrumnál az ásatásokat Torma Károly egyelőre félben hagyta, miután az Al-Dunánál tavaly megkezdett kutatásait folytatni akarja. Az utóbbi napokban is több érdekes leletre akadtak az amfiteatrumnál. Így a kijárat jobboldali részénél fél lábnyi, de fej nélküli szobrot ástak ki, mely valószínűleg a kijárásnál volt alkalmazva; különben durvább római munka s érdekét az képezi,

hogy veresre volt festve. Ezenkívül talált még Torma három igen érdekes érmét, melyek a theatrum építésére nézve birnak fontossággal.

A főváros katakombái. A régi Pest maradványai gyanánt sokszor akadnak csatornázás közben pinczékre, bolthajtásos üregekre. E napokban a királyi ítélőtábla épületének javításánál egész katakomba tárult föl. A belváros egy része alatt ósrégi, boltozatos folyosók vonulnak el, állítólag egész a Rókus-kórházig. Mint állítják — mert e földalatti labirinth nincs átkutatva tüzetesen, — sok érdekes dolgot láthatni itt. Például a kir. tábla udvara alatt a főágban egy mellékág nyílik, mely épen olyan magas, mint maga a főág, de valamivel szélesebb. E mellékág valamikor börtön volt, a boltozat tetején és az oldalfalakon egymástól szabályos távolságra (három vállszélességre) megrozsdásodott vasakat láthatni, melyek vasgyűrűk lehettek, a foglyoknak oda kötözésére. Ez ág a zöldfa utca irányában el van falazva, de a fal dőngetése által előidézt hang azt mutatja, hogy a pincze messzire halad a zöldfa-utczában, épen a kocsi-ut alatt. Ugyanezen ágban itt ott elszórva görög és latin fölírásokat láthatni, ezek azonban a gyöngye világítás mellett nem voltak elolvashatók. Ugyancsak a főágban felülről lefelé mintegy 12—15 köbláb terjedelmű téglaszlop halad, melynek oldalában igen régi modorban kirakott, mély kut van. A pincze érdemes arra, hogy szakértők vizsgálják, a mi annival könnyebb, mert a levegő bent kissé fojtott ugyan, de száraz, a mint száraz maga a pincze is és sehol sem omlik. E helyen egykor kolostor (valószínűleg a jezsuitáké) volt. Mintegy 10—15 évvel ezelőtt építés alkalmával csontvázakat találtak itt.

A lourdesi magyar zarándokok jul. 28-án indultak el Budapestre. A zarándoklat igazgatója Nogáll János püspök. Az egyik csoport Pragerhofon át Peri-ig utazik; a másik csoport a zarándoklat igazgatójával Budapestre Bécsbe ment és Peri-ben találkoznak az előbbi csoporttal, mely utóbbinak igazgatója Végh Antal (frère de Marie), ki született magyar, tökéletesen bírja a német és francia nyelvet és tanár Grácban. A zarándokok száma 60—70 re rugott, de e szám növekedik, mert számosan csatlakoznak hozzájuk, nevezetesen Vácson, Esztergom-Nánán, Komáromból, Gönyőből, Pozsonyból. A legnagyobb csatlakozásra Bécsben vártak és még azontul utközben, sőt majd a czélnál is, Lourdes-ban, mert több kölföldön járó magyar főur bejelentette csatlakozását. A zarándokok kék jelvényt, Mária színét hordják. Vasárnapot Geunában töltik, hol isteni szolgálat lesz.

Tót emlékirat a pápának. Ismeretes, hogy a szláv zarándoklásban tótok is vettek részt. Most egy cseh lapja írja, hogy tótjaink emlékiratot is küldtek a pápának, még pedig 2260 lira péterfillér kíséretében. Az emlékiraton, mely a turóczi szent-mártoni nyomdában készült és Bécsben kötötték be, 4000 férfi név aláírása olvasható. Az emlékirat szövege halát mond a szent atyának Cyrill és Method szláv apostolok szentekké emeléséért és egy oly tartalmu óhajtványt, hogy bárcsak megérné a pápa a kívánatos pillanatot, a mikor az összes szláv törzsek mint egyhitűek a megdönthetetlen szent Péter trónja körül csoportosulnak.

A tátrai kirándulás hatása már is mutatkozik. A kirándulásról közölt leírások nemcsak hazánkban keltettek figyelmet, hanem szomszédjainknál is és vasárnap egy tizennyolcz tagból álló bécsi turista társaság érkezett fővárosunkba, hol két napig időztek, megtekintették a muzeumot, Margitszigetet, svábhegyet stb., s aztán tovább utaztak a Tátra vidékére. Hat nő van köztük, egy egyetemi tanár, egy főtörvényszéki bíró stb. A bécsi alpesi klub augusztus hóban követi őket.

Korcsolya-ünnep a dobsinai jégbarlangban. A dobsinai jégbarlangban e hó 21-én villamos világítás mellett pompás korcsolyázó-ünnepély volt, melyen 500 ember vett részt; a barlang ragyogó világosságában olyan tündéri képet nyújtott, minőt csak elképzelni is alig lehet. Az ünnepély alatt négy pár — berliniek — négyest jártak, a mi nagy tetszést aratott. Ez arra ösztönözte Dobsina város hatóságát, hogy augusztus 14-én ismét rendeznek korcsolya-ünnepélyt a barlangban villamos világítás mellett; erre már jelentkezett is 25 pár korcsolyás,

de számítanak száz párra is. Előjegyzéseket Meskó polgármester fogad el.

A békés-csabai részvét-ünnep jó védelmeiből kétezer forintot küldtek el a tarcsai vízkárosultaknak. Az el nem kelt emléktárgyakból és albumból még ezer forintot remélnék. A rendező bizottság ezek értékesítését szűkebb bizottságra bízta, kimondván, hogy az esetleges eredmény Körös-Tarcsa és Körös-Ladány közt osztassék meg. Launer Károlynak, Zsilinszky Mihálynak, Hajnik Bélának, továbbá a Ganz-féle czégnak s Csaba s a vidék ama lelkes hölgyeinek, kik a bazar körül fejtettek ki buzgóságot s hoztak tetemes áldozatot, jegyzőkönyvileg köszönetet szavaztak.

Az irói tulajdonjog Magyarországon semmi törvény által nincs biztosítva. Méltán föltűnik tehát most a királyi tábla egy ítélete, mely a tulajdonjog megsértéséért kárpótlást mondott ki. Hirhager Károly, budapesti könyvkiadó Buchbinder Bernát regényét szerző beleegyezése nélkül magyarra fordította s egy szépirodalmi lapban közölte. Buchbinder azonban már eladta a fordítási jogot s a ki megvette most, mársértve érezvén magát jogaiban, Buchbinder-től az előleg visszaadását követelte. Az ügy az V. kerületi járásbíró előtt tárgyalatott. A járásbíró a panaszost azon indoklással utasítá el, hogy a regény eredeti kiadásánál hiányzott azon megjegyzés, hogy «az utánnomat tilos». Ezen ítélet ellen panaszos felebbezett s a kir. tábla az első bírósági ítéletet megváltoztatta s Hirhager Károlyt az összes fölmerült költségek s 300 frt kártérítés megfizetésére ítélté.

Egy angol tudós hölgy időz jelenleg Budapesten. Fitzgerald asszony, ki az állattannal foglalkozik s különösen a csigákat tanulmányozza. Épen ez utóbbiak miatt jött Budapestre. A főváros környékén ugyanis mintegy 160 különféle csigafaj található, és ezek közt sok olyan, a minőt sehol másutt nem ismernek. Fitzgerald asszony a Rákoson, az újpesti vizekben s a dunai szigeteken folytatja a gyűjtést.

Élénk részvét nyilvánul a fővárosban az öreg dr. Rózsay József iránt, ki ellen e hó 26-án reggel egy Fischer Bálint nevű 73 éves agg merényletet követett el, boszúból, mert Rózsaynak tulajdonította, hogy őt az «Erzsébet» szegényházból kitétek. Épen ez intézet előtt lőtt Rózsayra, ki ott főorvos. A lövés talált, de a seb szerencsére nem veszélyes. A golyót azonban nem találják az orvosok. Kezdetben az volt a vélemény, hogy Rózsayt csak a fojtás sértette meg, mert a kétesövű pisztoly kilőtt csövének hegyénél ott találtak a golyót, a miből azt sejtették, hogy a fegyvert nagyon avatatlan kezek töltötték meg. Ugy látszik azonban, hogy két golyóra volt töltve. A pisztoly rozsasága mellett történhetett csak, hogy az oly közletről ejtett lövés nem vált halálössé. Fischer a merénylet után egy késsel saját torkát akarta elvágni, s mély sebet is ejtett, de ki fog gyógyulni belőle.

Földrengés volt Zágrábban ismét jul. 28-án délelőtt 11 óra 8 perczkor. A hullámszerű mozgás délkeletről északnyugati irányban haladt, földalatti moraj kíséretében és az ingás az erősebbek közé tartozott.

Az új üstökös. A Schaberle által felfedezett üstökös, melynek megjelenését néhány nappal ezelőtt jelentették, mint újabban kitént, nem azonos az 1812-ki üstökösrel, hanem teljesen ismeretlen. Az üstökös vonulása egyelőre még északnak irányul. Augusztus közepén jut legközelebb a naphoz, de a földhez még később közeledik. Fényessége jelentékenyen gyarapszik és augusztus közepén tizenötször olyan erős lesz, mint fölfedezésekor és akkor az üstökös valószínűleg szabad szemmel is látható lesz.

Az Ujfalvy-pár Tibetben. Ujfalvy tanár nejevel, indiai lapok jelentése szerint, mult hó 18-án Simlából Srinagurba, Kasmir fővárosába utazott, honnan tovább Tibetbe megy. A Kasmirba való utat a Himalaya hegység mentén tették meg, miután Ujfalvy e hegység északi részét és lakosságát akarta tanulmányozni. Srinagurban több napig pihenni fog az utazó-pár, s európai ruháját indus ruhával cseréli föl. Kasmirból Ladakh tartományba megy, melynek Leh fővárosában nagy s a Dalai-Lámától függő Lámakolostor van. Ujfalvy tanár e kolostor főnökének több ajánló levelet fog átnyújtani Indiából és